

JOVAN UDICKI:

Pozdrav

kumi zastave sokolskog naraštaja u Srem. Mitrovici, prilikom osvećenja njenog, 22. juna 1924.

Brat:

Zastava je poziv vidni,
što u slogu kupi nas
i bratstvom nas blagosilja,
raznosi nam dičan glas.

Oko nje se kupe jata,
da sokolski širi let,
da sokolstvom sve zbratimi
u jedinstven bratski splet.

Pod zastavom sokolskom je
sve mladosti naše stan;
tu je sloga našeg roda
tu je sreće naše dan.

Najlepše su pod njom želje.
Pozdrav: »Zdravo!« — njen je jek.
Tim pozdravom poželimo
dug i srećan kumi vek.

Sestra:

Ima l' lepše, nego da je
naš naraštaj jedar, zdrav?
Ima l' više, nego da je
duhom silan narod sav?

U sokolskoj misli svetoj
cilj se može naći taj.
Pod zastavu nek sokolsku
sav se skupi naraštaj.

Ima l' lepše, nego biti
pod zastavom divnom tom?
Zdravo! Napred sestre drage
za rod mili i za dom!

Nek se vije ta zastava
u gnjezdu nam sokolskom!
S njom nek živi kuma naša!
To kličemo dušom svom.*

* Naraštaj Sokolskog društva u Srem. Mitrovici posvetio je 22. juna o. g. svoju zastavu. Zastava se nabavila uz veliku pomoć sestre Stanke Gašparac, koja je zastavi i kumovala. Jedan naraštajac i jedna naraštajka recitovali su ove stihove u počast kumi sestri Stanki Gašparac.

KAREL KORDIK:

Spomini stare blazine.

Pravljica za sokolsko deco.

(Iz češkega prevel N. Perko.)

(Dalje.)

Blazina pripoveduje o svoji mladosti.

eseček je zlezal nekoliko više na nebo. Delal se je, kakor ne bi mogel pogoltniti žganca.

Tako hudo sicer ni bilo, zakaj meseček nima žgancev za večerjo, toda držal se je jako čudno. Zanj je bil pogled v telovadnico veliko presenečenje.

Kar je slišal in videl, to ne bi verjel niti tedaj, ako bi mu to pripovedoval veterček.

Po pravici, tale veterček se včasih tudi zlaže, rad se norčuje in zato mu meseček ne veruje. Toda, ker je bil sam priča tega, je veroval in je na svojem potu po nebu premišljal, kako je vendar to mogoče. Takale usnjata koza ali tista blazina, kaj vse vesta in vse razumeta!

Kdor hoče biti baje močan, ta telovadi in si utrjuje mišice ter si ustvarja krasno telo. To je mesečku všeč. Veste, kaj je naredil? Vtaknil si je v usta dva prsta in je zažvižgal, da je kar odmevalo od neba. »Zvezdice!« je klical, »pojditе hitro semkaj, glejte z menoj doli v telovadnico, to je strašno zanimivo. Ti, veterček, napravi prostor, odpodi oblačke!

Torej pozor, glejte in dobro poslušajte!«

Od vsega rodja je imela samo koza to noč slabo spanje. Pogosto se je zganila ter poskakovala, da so kar škripale njene omajane noge, kakor slabo pritrjen drog pri telovadbi. To je prebudilo vse iz spanja. Nikakor se ni mogla sprijazniti z mislijo, da je krogotek družabno postavljen na isto višino z njo... kozo! Zato je porabila to priliko in ko se ji je posrečilo s hrupom zbuditi orodje iz spanja, je začela živahno razpravo z bradljo, da bi zvedela, kdo je pravzaprav boljše orodje. Koza ni bila tako neumna, kakor se morda zdi na prvi pogled. Oprezno in zvito je začela govoriti: »Slišite, bradlja, vi ste visokega rodu — iz kakšnega lesa pa imate pravzaprav lestvine?«

Bradlja se je zganila in zaškripala skopo: »Gospa koza, ali ste slišala, kaj je rekla včeraj blazina? Naj se nikar ne prepiramo med seboj o svojih prednostih in nedostatkih, toda če že hočete vedeti, vam torej odgovorim kot svoji dobri sosedi.

O mojem rodu se ne da dvomiti in izgotovljena sem iz najboljšega lesa.«

»Kakšen pa je tisti les?«

»Najboljši, gospa koza!« Medtem se je oglasila gred: »Kdor pravi, da je iz najboljšega lesa, ta se grozno moti, zakaj iz najboljšega lesa je samo eno orodje in to sem jaz — gred!«

»Oprostite, gred — tole je že žaljivka!« se huduje bradlja. »Vaš les ni prav nič boljši nego les poda, po katerem hodimo.«

»Nič za to, toda zrastle sem visoko v gorah v prekrasnem gozdu, moj rod bo torej najboljši,« je kričala gred.

Sedaj se je vmešala vmes koza. Poskočila je, podrsala se po tleh, da se je kar zaletela ob gred ter začela naglo: »Slišite, gred, kako morete biti tako domišljava, saj niste nič drugega nego kos obtesanega drevesa, ki so ga ljudje položili na dva podstavka!«

»Naj, naj,« kriči gred. »Ne pozabite, gospa koza, da tudi niste bila nič več nego koža teleta tamkaj na Šumavi in kadar vas je srbel hrbet, ste se še rada prišla podrgniti ob drevo, iz katerega so potem napravili mene.« »To je predrznost,« se brani koza. »Zapomnite si, da je tisto tele imelo svojo dušo, in jaz imam tudi svojo, jaz sem koza in nikdar nisem bila tele.«

»Da vas more to tako veseliti,« so se oglasili krogi. »Po mojem ni noben les najboljši, vsak je lesen in zato, čemu bi se prepirali. Ako hočete vedeti, katero orodje je najboljšo in najbolj potrebno, tedaj se obrnite na blazino, ta vam bo to dobro razložila.«

»Da, da, blazina mora govoriti!« se je oglasilo odnekod.

Stara blazina se je odkašljala, zadnji čas ima sirota nekaj na pljučih, pa ni čuda, vsako telovadbo jo vlačijo deklince in dečki s trebuhom po tleh in kljub temu, da se je že navadila na to, ji na starost to vendar škoduje, zato kašlja. Blazina se je ozrla po telovadnici in ko je ugotovila, da vsi poslušajo, je začela pripovedovati:

»Nekoč sem slišala načelnika, kako je pojasnjeval telovadcem, da je četvero glavnih orodij, in sicer krogi, drog, bradlja in konj, ostalo orodje pa dopolnjuje vaje tako, da kdor na vsem telovadi in se ne ogiblje nobenega orodja, ta raste somerno ter pridobiva lepo telo. Koza je nekoliko drugačna nego konj. Nima ročajev, toda delati je na nji mogoče skoke kakor na konju, to je krajši konj. Že iz tega sledi, da morate biti med seboj strpljivi. Tudi od gredi ni lepo, da očita kozi telečjo kožo.

Jaz sem bila prej, nego sem prišla na svet, tudi koža na telesu kравice. Tega se ni treba nikomur sramovati. Ako nas nihče ne prekine vam bom pripovedovala nekaj iz svoje mladosti.«

»Samo pripovedujte, pripovedujte, gospa blazina, sedaj nihče ne pride semkaj, nihče nas ne bo motil,« je prigovarjala lestev. Lestev je bila glede govorjenja lena. Nerada je govorila, toda jako rada je poslušala in ona je bila tista, ki je vedno prosila in prisilila blazino, da je pripovedovala.

Tudi danes se ji je to posrečilo. Blazina je odlezla v kot in se tamkaj udobno položila. Konj je zdirjal ter stopil takoj zraven vrat, da bi mu ne ušla niti beseda. Tudi ročki so se strkljali s stojal, da bi bili bližje.

Nadušljiva koza se je nehala prepirati in je tudi pridrsala bližje h gredi, in blazina je začela: »Vsi pravijo, da sem najmodrejša in res je to.

Ko bo drog tako star kakor jaz, bo morda tudi moder. Davno je že, kar sem zagledala luč sveta, da niti ne morem točno reči kedaj. Kolikor se spominjam tu v telovadnici, so prenehali otroci približno tridesetkrat za daljšo dobo hoditi k telovadbi. Temu odmoru pravijo počitnice in te so enkrat na leto.

Po tem sodim, da bom imela nekaj čez trideset let. Pred tem časom še nisem vedela ničesar o svetu. To je bilo čudno. Moja koža je bila vedno moja lastna koža, toda preden sem prišla na svet, jo je nosila na sebi kravica. Pomislite, rogata kravica se je na paši bahala z mojo kožo ter govorila ostalim: »Poglejte, kako imam trdno kožo in svetlo dlako!«

Liska je bila bahava, joj, joj. To se ni dalo vzdržati, morala sem molčati in hoditi tja, kamor me je nosila krava. Ko si je liska vtepla v glavo in ni hotela iti na polje, jo je kmetič udaril z bičem po hrbtu in to niti ni bolelo tako krave kakor mene. Jaz sem bila takrat zelo občutljiva.

Nekega dne kravica ni vstala. Vlekli so jo za noge, toda bilo je zaman. Ni in ni se postavila kvišku — bila je mrtva. Prišli so ljudje v belih predpasnikih, razrezali lisko ter jo dejali iz kože. Tedaj sem postala samostojna, svoja lastna gospa in bila sem vesela.

Kravico brez kože, kako je to gnusno, so nekam odvlekli in nisem je videla več. Visela sem na kljuki v čumnati nekako tri dni. Tedaj je prišel kmet, me vzel v naročje, nesel ven na dvorišče in vrgel na voz. Padla sem v košaro med druge kože, večje in manjše in ko sem se poravnala, sem vprašala, kam nas peljejo. Toda druge kože tudi niso vedele tega. Vozile smo se dolgo, voz je poskakoval čez same kotanjice in kamenje, tako da smo se stlačile in končno zaspale.

Zbudila sem se v nekaki lopi. Zopet so prišli ljudje, me začeli strgati, namakati in mi prizadejali take bolečine, da sem od tega omedlela. Kaj se je dalje godilo z menoj, ne vem. Ko sem se vzdramila iz nezavesti, nisem mogla sama sebe spoznati.

Dlaka na meri je bila vsa proč, moja površina je bila gladka in lesketajoča, temnorujave barve. Vsakemu sem morala ugajati. Toda moje veselje ni trajalo dolgo.

Tisti ljudje, ki so mi bili pred tem prizadejali toliko bolečin, so me vrgli na mizo in merili ter rezali, dokler ni bilo iz mene nekoliko kosov. Potem je dejal nek bradat človek, ki je neprestano sam pri sebi godrnjal: »Glej, tole je lepa koža, iz nje bo dobra blazina, kupim jo za nas.« Nato me je vzel na ramo in odnesel v telovadnico. Drugi dan je pripeljal s seboj še enega brez brade in sta me šivala, nagačila, na koncu prišla uhlje ter me obesila na kline v zidu. Ko je tisti dolgobradec odhajal, me je udaril z roko in dejal: »To je blazina, da je veselje.«

Brezbradi mu je na to pritrdil in oba sta odšla. To je bil moj krst. Od tega dne nisem bila več koža, ampak blazina.

Začela sem se ogledovati po telovadnici ter ugibala, kaj bodo pač delali z menoj. Zvečer je zopet prišel tisti človek brez brade in z njim okrog štirideset majhnih ljudi, tudi brez brade. Rekel jim je »deca« in oni njemu »gospod vaditelj.«

Nekaj je zakričal, otroci so se takoj postavili v vrsto in niso govorili niti besedice več. Vaditelj se je postavil pred nje, položil eno roko na moje uho in dejal: »Dečki, tu je nova blazina. Mnogo denarja je stala, zato jo čuvajte, ne uničujte je in ne vlačite je po tleh.«

Iz tega sem zvedela, da sem velike vrednosti in vesela sem bila, da tako lepo govori o meni. Potem pa so teptali po meni bosí in v čevljih ter mi tako zmečkali trebuh, da me je vsled tega začela boleti glava. Dolgobradec pa je to prepovedal in zato sem ga imela rada.

Tukaj so se ga vsi bali. Rekli so mu »orodjar«, in je imel na skrbi vse, kar je bilo v telovadnici. Popravljaj je, čistil, mazal z oljem in pogosto tudi pospravljaj. Ako je kedaj našel razmetano orodje, to vam je znal kričati in vsi so tekali in hitro pospravljali, da bi bil red.

Tekom časa so si kupili Sokoli tudi ostalo orodje in s tem se je začelo za nas veselje. Dečki in deklíce so po vsaki telovadbi prepevali, teh pesmi smo se naučili in, ko so vsi odšli, smo jih zapeli sami. Prepevala sem cele noči tako da bi mi skoraj počil trebuh.«

»Zapojmo tudi danes,« predlagajo ročki, ko je nehala govoriti blazina.

»Meni že ni do petja, stara sem in sem vam danes mnogo pripovedovala, potrebujem počitka.«

»Tedaj nam nudite vsaj varstvo,« kličejo kiji. »Bomo malo skakali čez kozo.«

»Tudi to bi ne smela, mi že škoduje, toda zaradi dobre volje, naj bo,« je dejala blazina in se odvlekla od zida proti sredini telovadnice. Ravno tako se koza ni pustila dolgo prositi, tudi deska je pritekla uslužno.

Kiji so skočili z obešal, se postavili v vrsto in najstarejši s počeno glavico je bil za vaditelja. Razložil je, kako se mora skakati in že je tekal, za njim pa ostali kiji eden za drugim hop, hop, hop... Postavili so se v vrsto, kakor so to videli pri telovadbi dece. Sablje so se v omari gibale od smeha. Ta prizor pa ni trajal dolgo.

Ročki so se bojazljivo pritrkljali in bulili mala očesca: »To se skače, kaj?«

Naenkrat pa koza poskoči in zamekeče: »O joj, pomagajte, strašilo je tu, drži me za nogo!«

Trenotno je bilo konec skakanja. Kakor hitro je slišalo orodje o strašilu, je takoj vse zbežalo v kote in omare, kamor je kdo spadal. Samo komodni konj je dvignil glavo in napravil nekoliko korakov proti kozi. Ta je plesala v krogu in je neprestano gonila svojo: »Grize, hudo grize v nogo, pomagajte!«

Konj sicer ni strahopeten, toda vendar stopa nekako neodločno h kozi, naenkrat poskoči, da je kar odmevalo in se spusti v krohotanje. Od samega smeha je poskakoval od tal.

»Veste, prijatelji, kaj grize kozo, kakšno strašilo je to? — Miš!«

»Miš, miš,« se razlega po telovadnici in vse se smeje. Koza je obstala. Boji se premakniti, le okrog se ozira pobito in mekeče: »Moje noge, moje kozje noge, kakšna škoda jim bo.«

Miška je to slišala. Pomigala je z repkom ter rekla: »Jaz sem miška Noska, dovolite, gospa koza, da smem odgrizniti košček vaše noge, danes sem jako lačna.«

»Ampak, ampak, Noska,« ugovarja koza, »vi bi mogla priti nekoč tudi po mojo glavo.«

»Kozja govori modro,« je zaklicala lestev. »Ako hočete, Noska nekaj jesti, pojdite v oblačilnice, tam se vedno kaj najde, kar so raztrosili otroci, toda nas pustite v miru.«

Noska pa beži k blazini in išče zaščite: »Gospa blazina, ničesar nisem hotela narediti, lačna sem, zakaj me ne pustijo?«

»Ne brigaj se za nje. Ako si lačna, snej moje uho. Ostane mi jih še troje.« Miška je veselo zazvižgala in začela grizti.

Ali je blazino bolelo ali ne, kdo ve? Potrpežljivo je prenašala vse do konca Noskino grizenje. Ko se je Noska najedla, se je lepo zahvalila in izginila skozi luknjo v kotu. Konj in koza sta stala tamkaj z odprtimi ustmi in se čudila, kako je to mogoče, da je pustila blazina miški pojesti svoje uho.

»To je dolga povest,« je rekla blazina. »Že zdavnaj se je to zgodilo. O počitnicah je pribežala miška in mi pošepetala, da bo imela mladčke, pa jih nima kam dati, ako dovolim, da bi jih spravila v mojem telesu. Dovolila sem. Noska mi je na voglu pregrizla luknjo in zlezla vame. Črez nekoliko dni sem že slišala cvilenje mladih mišk. Imela jih je sedem. Ves dan je tekala in iskala hrane ter jo nosila miškam.

Bila je zadovoljna, imela je varno zavetje, zakaj vse počitnice ni nihče vstopil v telovadnico. In meni to tudi ni bilo na poti. Miška mi je bila hvaležna, da sem nudila zavetišče njenim mladim, prinašala mi je poročila s celega sveta.

Nekoč je bila Noska zopet pri iskanju živeža in male gladne miške so cvilile nestrpljivo. Tedaj so prišli v telovadnico Sokoli. Bili so to tekmovalci in so začeli telovaditi.

Prvo, kar je bilo, so vzeli mene pod drog in našli mlade miške. Eden jih je izvlekel iz mene in jih odnesel proč. Vzeli so jih materi.

Potem so telovadili na drogu, na konju in na krogih. Ampak to je bila telovadba, da je bilo veselje. Pozabila sem na nesrečo in sem opazovala tekmovalce. Vadili so tako težke stvari, da sem vsak trenutek mislila, da si bo kdo razbil glavo. Toda nič se jim ni zgodilo, bili so izurjeni.

Zvečer so odšli. Miška Noska je že čakala v kotičku in je takoj pritekla iskat mladiče, toda ni jih našla. Poslala sem jo na dvorišče in na vrt. Noska je obtekla vso okolico, toda mladičev ni našla. Vsa je bila nesrečna, pomagati pa ji nisem mogla.

Od tistega časa nisem videla Noske. Imela je najbrže zopet mlade in je iskala za nje hrano. Zato, ker je bila takrat tako nesrečna, sem ji danes dala svoje uho. Trpi pač pomanjkanje, sicer bi ne jedla usnja. Tako torej je bilo s tisto miško.«

»In kaj pa tisti tekmovalci, kaj so pravzaprav delali tam?« vpraša koza.

»Tekmovalci so potem prihajali vsak dan zjutraj ter pridno telovadili tudi zvečer, še v nedeljo. Tedaj sem največ izkusila.«

»Zakaj pa so telovadili?«

»Pripravljali so se za tekmo.«

»In kaj je to, tekma?«

»Tekma,« je pojasnjevala blazina, »to je tako kakor skušnja, kjer mora vsak telovadec pokazati to, kar se je naučil, kaj zna telovaditi in kako to zna. Na tekmi telovadijo samo najzdravejši, najurnejši in najgibčnejši Sokoli.«

»Jaz bi bil rad tak tekmovalec«, je dejal konj.

»Kaj bi tisto,« razlaga blazina, »poprej bi se morali, gospod konj, mnogo učiti in pravilno živeti.«

»Mar jaz ne živim pravilno.«

»Mnogo pasete lenobo, tekmovalec, ta mora hoditi zgodaj spat, zjutraj vstajati, umivati se mora v mrzli vodi in ne sme biti občutljiv. Potem nekaj doseže in je lahko najboljši, toda vi ste jako počasen, redkobeseden, vi bi niti za Sokola ne bili. Ta mora biti kot veter, vi pa bi neprestano le spali.«

Predno je blazina to dokončala, je konj že resnično smrčal, tako da konca niti slišal ni.

»To naj bo potem tekmovalec, lenuh je to, škoda besedi,« je dejala koza.

»Bodemo tudi mi rajši spali, meseca že ni videti, kar naenkrat bo jutro, naj se vsaj naspimo...«

(Konec prihodnjšč.)

JOSIP JERAS:

Zgodovina telovadbe.

Razvoj češkega Sokolstva od ustanovitve do njegove šestdesetletnice leta 1922. — Po V. vsesokolskem zletu. — VI. vsesokolski zlet.

Bratski naraščaj! V 5. številki letošnjega »Sokoliča« sem že omenil V. vsesokolski zlet v Pragi leta 1907., ki je dokazal, na kako visoki stopnji je že bilo češko Sokolstvo tedaj. Ozrimo se še kratko na dobo od 1907. leta dalje.

Češko Sokolstvo se je razvijalo od V. vsesokolskega zleta (1907. l.) dalje nepričakovano hitro. Ves češki narod je spoznal lepoto in vzvišenost sokolske ideje ter neobhodno potrebo sokolske telesne vzgoje. Zato je članstvo rastle in telovadnice so se polnile. Moč in sila češke sokolske vzgoje pa se nista uveljavljali samo doma, temveč tudi zunaj čeških mejá.

Na 4. mednarodni telovadni tekmi v Luxemburgu (1909) je dosegla češka tekmovalna vrsta drugo mesto.

Važen za naše kraje je bil velik izlet čeških Sokolov l. 1910. Tega leta so pohiteli Češki Sokoli v velikem številu v Beograd in Sofijo, pa tudi Slovenijo so posetili. Prihiteli so tudi v znatnem številu na II. zlet hrvaških Sokolov l. 1911.

Na V. mednarodni tekmi v Turinu (l. 1911.) je dokazala češka vrsta s svojo zmago vrednost sokolske telovadbe. — V tem letu je štela Č. O. S. že nad 1000 društev s 100.000 člani v 38 župah. Članicam se je že priznala ravnopravnost z moškimi člani v vseh ozirih.

Tako pripravljeni so stopili češki Sokoli ne samo pred češko, temveč pred vso slovansko javnost s VI. zletom, ki je bil obenem I. zlet slovanskega Sokolstva. Pod mogočnimi perutmi češkega Sokola je bila tedaj zbrana velika sokolska slovanska družina in vsi so proslavljali 50-letnico češkega sokolskega dela.

Kakor vsi prejšnji je bil tembolj VI. vsesokolski zlet svetovni dogodek. In zleta niso občudovali samo slovanski bratje, ki so prihiteli v tisočih v zlato Prago, radovednost je privabila na zlet tudi številne tujce, posebno Nemce, ki niso mogli dovolj pohvaliti te veličastne sokolske prireditve in ki so odkrito izrazili željo, videti nekaj podobnega tudi v nemškem narodu. In »skoro omamljivo krasna« so bila o tem zletu tudi poročila francoskih, ruskih, angleških in drugih listov.

Češko Sokolstvo je s tem zletom prekosilo res samega sebe. Pri prostih vajah je nastopilo čez 11.000 članov in 5500 članic ter okoli 10.000 sokolske mladine. V sprevodu je korakalo do 20.000 mož v krojih — to so številke, ki bi jih morda tudi narod, večji od češkega, ne spravil skupaj. Eden najlepših prizorov na tem zletu je bil: Atene po bitki pri Maratonu. Telovadbi je prisostvovalo nad 100.000 gledalcev.

Kakor omenjeno, je bil šesti češki vsesokolski zlet v Pragi obenem prvi zlet Zveze slovanskega Sokolstva. Prvič so prihiteli na zlet v velikem številu Sokoli drugih slovanskih narodov. Vsi ti slovanski bratje so med seboj utrdili sokolske in slovanske vezi. Mogočni zlet jih je podnetil v delu za sokolsko idejo.

Najvažnejše so bile tekme združene s tem zletom. Tekme se niso udeležili samo češki Sokoli, ampak tudi večina drugih slovanskih narodov. Tedanje slovansko Sokolstvo si je priborilo največjo sokolsko čast, zmago v tekmi za prvenstvo zveze slovanskega Sokolstva. Od 37 tekmovalcev, ki so bili najboljši telovadci poedinih slovanskih narodov in so se borili za prvenstvo, je dosegel prvo mesto br. Stane Vidmar, a tretje mesto br. Karel Fux, dva slovenska Sokola. Pa tudi naše vrste so si priborile v višjem in nižjem oddelku dokaj častna mesta.

Češko Sokolstvo je prekosilo s VI. zletom v telovadni stroki vse ostale narode in Tyrševa sokolska ideja je triumfirala. Leta 1913. so si priborili češki Sokoli na VI. mednarodni telovadni tekmi zopet prvo mesto. — Istega leta se je začelo pripravljati češko Sokolstvo jako resno za vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. l., na katerega je nameravalo pohiteti v velikem številu. Ali 1914. l. je izbruhnila krvava in dolga svetovna vojna, ki je prekinila vzvišeno in miroljubno sokolsko delovanje.

(Dalje prihodnjič.)

DR. LJ. KUŠČER:

Prednjaška šola.

(Dalje.)

27. **Toč v vzpori spredaj naprej** (na drogu) dela začetkoma vsakemu telovadcu precej preglavice. Vzrok je ta, da hočemo dvigniti trup in se pri tem upognemo — moramo se pa dvigniti brez tega upogčenja! — V vzpori tlačimo ramena dol in se nagibamo naprej, trup pa držimo togo, nikakor ne upognjeno; ko padca naprej ne moremo zadržati, se mu popolnoma »prepustimo«, v navpičnem položaju (glava spodaj) pa se hipoma upognemo (»obesimo za trebuh«) in s preprijemom zavrtimo v oporo.

Če hočemo spojiti vzklopni naupor s tem točem, moramo izvesti vzklopni naupor do napetih rok in se takoj v vzpori »obesiti za trebuh« in zavrteti naprej, t. j. tisto silo, ki bi nam po vzklopki nesla noge nazaj, prenesemo na zavrtenje telesa naprej.

28. **Drog, dosežen (za boljše telovadce)**. Vzklopni naupor — toč v vzpori spredaj naprej — toč nazaj, premik, seskoki z metom.

Iz stojne vese čelno z nadprijemom trup upognjen v bokih (roke in trup v eni črti) z zaletom naupor vzklopno — toč naprej —

1. toč nazaj — podmet;

2. premik do stoje na tleh;

*3. premah odnožno z d. (noter) — toč jezdno nazaj — premah odnožno z l. — seskok naprej;

*5. odbočka v d.;

*7. premah skrčno z d. — premah odnožno z l. — seskok naprej;

9. vskok skrčno obenožno — seskok naprej (ali nazaj);

10. skrčka:

Pri naslednjih vajah (11.—14.) je začetek isti, toda toč zaključiš z visokim zamahom.

*11. z zamahom odbočka v d.;

13. skrčka;

14. vzklonka (»skrčka z napetimi nogami«).

Ta skrčka in vzklonka sta skoraj nekoliko lažji od navadne skrčke.

Razume se, da je potrebno pri vseh teh vajah varovanje; dober pomočnik ga nudi na nizkem drogu z absolutno sigurnostjo. Dokler pa teh vaj ne obvladamo, ne gremo z njimi na visoki drog.

Za višjo stopnjo imamo na analogen način še kombinacijo s prednožko, zanožko, raznožko, premetom sklecno, vzporno itd.

29. »Prednjaško šolo« smo prinašali, kakor je že uvod naglašal, za tiste naraščajnike in naraščajke, ki bodo v kratkem vstopili ne samo v naše članske vrste, temveč v naše prednjaške vrste. V ta namen pa je potrebna tudi vestna priprava k prednjaškemu izpitu.

Svoj čas je izšla iz peresa pok. brata Evgena Sajovca v Vestniku župe Ljubljana I in tudi v posebni knjižici »Priprava k vaditeljskim izpitom«. Knjižice se ne dobi več. Posamezni odstavki v tej knjigi niso obdelani enakomerno — nekatere stvari so za društveni izpit preobširne, morda sploh odveč, druge pa so izpuščene; deloma je samo citirana druga literatura. Ta knjižica je bila edino navodilo, ki so ga dosedaj imeli prednjaki za svojo pripravo, in je, kakor rečeno, pošla.

Zato bo gotovo vsem našim telovadcem in telovadkam, ki se pripravljajo za društveni prednjaški izpit, dobrodošel nastopni vodnik, sestavljen v dijaškem odseku sokolskega društva v Kranju. Izbira člankov je seveda kolikor toliko subjektivna, vendar smo prepričani, da vsakdo, ki z zanimanjem prouči navedeno literaturo, lahko brez skrbi pristopi k društvenemu prednjaškemu izpitu.

I. Sokolska misel.

A. Članki:

1. Tyrš, Naša naloga, smer in cilj. — Slov. Sokol 1904. — Slov. sok. koledar 1906 (okrajšano). — Naša bodočnost 1912 (okrajšano). — V cirilici: Наша задача, смер и цель. Jug. sok. kal. 1923.

2. Tyrš, Sokolska gesla. — Slov. Sokol 1906.
3. Murnik, Pogled nazaj in naprej. — Slov. Sokol 1904.
4. Malen, Zakaj telovadimo? — Slov. Sokol 1907.
5. Sokolskim vaditeljem. — Slov. Sokol 1909. Tudi kot knjižica.
6. Zakaj sem Sokol. — Sokolič 1922.
7. Koutniková, Žena v Sokolu. — Slov. Sokol 1913, 1914.
8. Ambrožič, Kje so prava pota? — Vestn. Trž. sok. Župe 1913.
9. Murnik, Prednjaštvu, pa tudi vsem drugim bratom in sestram. — Vestn. T. O. 1921.

10. Štěpanek, Dnevnik mladoga čoveka. — Sokolič 1923. V slovenščini tudi kot knjižica. 1922.

11. Ambrožič Mir., Sokolska vaspitna metodika. — Sok. Glasnik 1923, 1924.

B. Knjige in brošure:

12. Vaniček, Sokolski evangelij I. 1909. — II. 1910.
13. Vinković, Bit misli sokolske. 1922.
14. Градојевић, Соколима о соколству. 1923.
15. Sokolska načela, 1919.

Organizacija.

16. Pestotnik, Kako voditi in upravljati sok. društva.
17. Organizacija JSS. 1924.

Zgodovina telovadbe.

18. Jeras, J., Zgodovina telovadbe. — Sokolič 1920 in dalje.
19. Bučar, Fr., Povjest gimnastike. (Razprodano.)

Zgodovina Sokolstva.

20. Zgodovina sokolstva. — Slov. Sokol 1905.
21. Murnik, Pol stoletja češkega sokolstva. — Slov. Sokol 1912.
22. Sajovic, Dr. Miroslav Tyrš. 1911.
23. Hanuš, Jindřich Fügner i dr. Mir. Tyrš, 1909.
24. Dr. Jindřich Vániček. — Slov. Sokol 1912. — Sokolič 1921. — Jug. sok. kalendar 1922.
25. Dr. Josip Scheiner. — Sokolič 1921. — Jug. sokol. kalendar 1922.
26. Dr. Viktor Murnik. — Jug. sokol. kalendar 1922.

Zgodovina jugoslovanskega sokolstva.

27. Sajovic, Iz zgodovine slov. sokolstva. — Slov. sok. koled. 1920.
28. Jazbec, Sokolstvo v Hrvatih. — Sok. vestn. župe Lj. I. 1923.
29. Hrvaško Sokolstvo. — Slov. Sokol 1911.
30. Sokoli v kraljevini Srbiji. — Slov. Sokol. 1907, str. 108.
31. Popović, Ujedinjeno jugoslavensko sokolstvo. — Jugosl. sok. kalendar 1920.

32. Поповић, Оражен. — Сок. Гласник 1923.
 33. Poročila o glavnih skupščinah in saborih. — Sokol. Glasnik.

М е т о д и к а.

(Glej št. 11.)

34. Sajovic, Priprava k vad. izpitom. — Vestn. župe Ljublj. I. 1912, 1913 in posebej kot knjiga (razprodana).
 35. Pivko, Kratka metodika telovadbe. 1921.
 36. Bogunović, Osnovi znanja kod odgoja deteta. — Sok. Vjesnik župe Zagr. 1923.

A n a t o m i j a, f i z i j o l o g i j a, h i g i j e n a.

Prednjak naj stremi za čim obsežnejšim znanjem v teh strokah znanosti. Seveda: pri društvenem izpitu bo njegovo znanje še pičlo. Priporočamo, da se pripravlja po srednješolskih učnih knjigah.

37. Homan, Somatologija in higiena I. del. 1924.
 38. Bajželj, Vpliv telovadbe na človeško telo. Vestnik župe Ljubljana I. 1912, 1913.
 39. Tichý-Hanuš, Higiena tjelovježbe.
 40. Derganc, Evgenika. — Sok. Glasnik 1923.
 41. Bukovský, Pregledni obris telesnega razvoja mladine za potrebo vaditelja. — Sok. Glasnik 1924.

T e l o v a d n i s e s t a v.

(Razen št. 34.)

42. Murnik, Sok. telovadni sestav. — Slov. Sokol. 1904, 1905.
 43. Murnik, Orodne vaje. — Slov. Sokol 1910.
 44. Murnik, Vaje na orodju. — Slov. Sokol 1913, 1914; Sokol 1919.
 45. Murnik, Sok. telovadni sestav. — Vestnik, T. O. 1923.
 46. Murnik, O sorodnosti, bistvu in podobnosti telesnih vaj. — Vestn. T. O. 1923, 1924.
 47. Murnik, Kršterje bezimernih položaja ruku. — V. T. O. 1921.
 48. Uvod k prostim vajam za Osijek; opombe pri teh vajah in pri vajah za ljublj. zlet.
 49. Ambrožič, Naš telovadni sestav etc. — Vestn. župe Ljublj. I. 1922.
 50. Šulce, Sokolski sustav tjelovježbe. — Zagreb 1922.
 51. Pivko-Schaupp, Telovadba. — 1920, 1921, 1922, 1923.
 52. Тиршев соколски систем. 1922.

(Konec prihodnjič.)

Ples vešč.

Rajalne vaje k Špicarjevi igri »Triglav«, II. dejanje, 2. prizor, Sokolič str. 91.

(Konec.)

II. del.

- I. 1. S poskokom na desno na mesto leve prednožiti ven z levo;
2. s poskokom na levo na mesto desne zanožiti ven z desno;
3. — I. 1.;
- II. 1. poskokom na levo na mesto desne prednožiti ven z desno;
2. s poskokom na desno na mesto leve zanožiti ven z levo;
3. — II. 1.;
- III. — I.;
- IV. — II.;
- V. 1. izstopna stoja z desno naprej in sp.;
2. s prednožnim skrčenjem leve (stegno vodoravno, golen navpično, prsti dol) poskok na desni;
3. z odrivom desne vskok na levo do počepa z levo, zmerni predklon, zanožiti z desno, suniti naprej dol, dlani vzklopljene, prsti upognjeni tako, da se palec in sredinec dotikata;
- VI. vzravnavna, vzklon, zanožna stoja z desno, s čelnimi loki ven skozi vzročnje upogniti predročno not, desna čez levo, prsti iztegnjeni, položeni na sredino zgornje lehti;
- VII. 1. izstopna stoja z desno nazaj, prednožiti levo, lehti drža;
2. s prednožnim skrčenjem leve (kakor V. 2.) poskok na desni;
3. izstopna stoja z levo nazaj, prednožiti desno;
- VIII. 1. izstopna stoja z desno nazaj, prednožiti levo;
2. — VII. 2.;
3. — V. 3.;
- IX. — VI.;
- X. — V.;
- XI. 1. vzravnavna, vzklon, izstopna stoja z desno nazaj, prednožiti levo, predročiti;
2. s prisunom leve vzpon, priročno skrčiti navzgor, spodnja leht pred zgornjo, dlani vzklopljene pred ramenj, prsti upognjeni tako, da se sredinec in palec dotikata;
3. pol obrata v desno, odnožna stoja z desno, suniti naprej na levo;
- XII. s prenosom teže telesa odnožna stoja z levo, z loki dol predročiti na desno, pogled v levo;
- XIII. s prisunom desne vzpon, z loki dol vzročiti in sp.;
- XIV. izstopna stoja z levo v stran do odnožne stoje z desno, s čelnimi loki v desno predročiti na levo, pogled v desno;
- XV. — XII.;
- XVI. s prenosom teže telesa na levo pol obrata v levo do zanožne stoje z desno, s čelnimi loki dol predročno upogniti not, desna čez levo, iztegnjene prste položiti na sredino zgornje lehti (telovadke so v istem položaju kot začetkom II. dela);
- XVII. do XXXI. — I. do XV.;
- XXXII. s prenosom teže telesa odnožna stoja z desno, z loki dol predročiti na levo, pogled v desno;

- XXXIII. valčkov korak v desno do odnožne stoje z levo, mali odklon v levo, roke v bok, pogled v levo;
- XXXIV. prenos teže telesa na levo, vzklon in mali odklon v desno, zmerno odnožiti desno, pogled na peto desne noge;
- XXXV. — XXXIII.;
- XXXVI. — XXXIV. ter suniti z rokama naprej na levo;
- XXXVII. s prisunom leve vzpon, z loki dol vzročiti in sp.;
- XXXVIII. izstopna stoja z desno v stran do odnožne stoje z levo, s čelnimi loki v levo predročiti na desno, pogled v levo;
- XXXIX. — XIII.;
- XL. — XIV.;
- XLI. valčkov korak v desno do odnožne stoje z levo, z loki dol (med obratom) vzročiti in sp.;
- XLII. prenos teže telesa na levo do odnožne stoje z desno, s čelnimi loki v desno, desna v bok, leva skozi priročenje odročiti gor uločeno, dlan gor, s prsti drža, mali odklon v desno, pogled na peto desne noge;
- XLIII. valčkov korak v desno do odnožne stoje z desno, z lokom leve ven vzročiti, (desna se priključi levi, ko gre le-ta skozi priročenje tako, da nadaljuje iz priročenja loke obe do vzročjenja), vzklon in sp.;
- XLIV. — XLII.;
- XLV. — XLIII.;
- XLVI. prenos teže telesa na levo do odnožne stoje z desno, s čelnimi loki noter skozi odročenje odročno upogniti navzgor, spodnja leht nad zgornjo, dlani vzklopljene nazaj, smere proti ušesom, prsti smere nazaj, mali odklon v desno;
- XLVII. z vzklonom valčkov korak v desno do odnožne stoje z levo;
- XLVIII. pol obrata v desno, zagib z levo, zaklon, (desna noga in trup v ravni črti);
- XLIX. vzravnavna, vzklon, valčkov korak v desno, toda samo s pol obratom v desno do odnožne stoje z levo in sp.;
- L. — XLVIII.;
- LI. — XLIX.;
- LII. s pol obratom v desno počepno zanožna stoja z levo, predklon (leva noga in trup v ravni črti);
- LIII. z odrivom desne, z vzravnavo in vzklonom valčkov korak v desno nazaj, toda samo s pol obratom do odnožne stoje z desno in sp.
- LIV. — LII.;
- LV. z odrivom desne z vzravnavo in vzklonom izstopna stoja z desno v stran (po obratu) do odnožne stoje z levo, iztegniti v vzročjenje (pred obratom) in sp.;
- LVI. s prenosom teže telesa na levo do odnožne stoje z desno, s čelnimi loki v desno predročiti na levo, pogled v desno;
- LVII. do LXXX. — XXXIII. do LVI.

Od tu preidejo telovadke v valčkov ples, roke v bok, in sicer plešejo v krogu ena za drugo na desno stran od gledalca do kulis, na to nazaj, od tam proti levi in naprej. Ko pride prva telovadka do svoje kulise, izza katere je pričela vajo, odpleše za kulise. Druge plešejo valček naprej do izhoda tretje telovadke, katera odpleše za kulise. Druga in četrta telovadka plešeta naprej v isti smeri do izhodišča druge, v katerega ista odpleše. Četrta odpleše na to čez sredo odra v svoje izhodišče. — Godba se izgubi v vedno tihšjih akordih. — Klavirska partitura za »Plese večč« bo priložena 12. številki »Sokolica«.

Sokolski praznik dne 1. decembra. Ujedinjenje Jugoslovenov, ki se je izvršilo 1. 1919. na dan 1. decembra, bomo jugoslovenski Sokoli praznovali odslej vsako leto, tako nam vелеva ukaz II. jugoslovenskega sokolskega sabora.

S Sokolstvu primernimi prireditvami bodo ta dan proslavila vsa sokolska društva združitev vseh trch jugoslovenskih plemcn, spominjala se bodo osvobojenja, potrdila bodo medsebojno bratsko ljubezen in zaobljubila si bodo medsebojno podporo ter se bodo izrekla za skupno in enotno državo, ki naj bo vir in temelj napredka celokupnemu jugoslovenskemu narodu. Ne s hrupnimi zabavami ampak z resnim sokolskim delom bodo Sokoli in Sokolice manifestirali za idejo jugoslovenstva in za sokolsko idejo.

Tudi vi, naraščajniki in naraščajnice, boste dne 1. decembra s svojim sodelovanjem pripomogli, da se sokolski praznik izvrši dostojno in svečanostno. Tudi vi boste navzoči pri predavanjih, ki so določena za ta dan. Čuli boste zaobljube, ki jih izreče tekom leta vstopivše članstvo. Videli boste pred seboj one vaše sovrstnike, ki so bili še pred kratkim časom v vaših naraščajskih vrstah, pa so, dopolniviši 18. leto, prestopili med članstvo. Verno poslušajte besede, ki bodo izgovorjene pri proslavi 1. decembra. Vtisnite si jih globoko v spomin in ravnajte se po njih, zakaj tudi vi že pripadate velikii jugoslovenski sokolski rodovini in se pripravljate, da postanete pravi Sokoli in Sokolice. Vaša sokolska dolžnost je, da se v času, ko se vzgajate v sokolskim naraščaju, naučite in privadite sokolski misli in sokolskim načelom, da jih boste pozneje kot člani in članice mogli točno in vestno izpolnjevati.

1. december je tudi vaš sokolski praznik! Potrudite se, da ga boste praznovali tako, kakor se spodobi pripadnikom velike sokolske ideje, kakršno nam je zasnoval Tyrš, naš prvi in največji Sokol, mož velikih in

čistih idej, ki so nam svetel cilj, za katerim stremeti je naša glavna naloga.

Iz seje zbora župnih načelnikov, ki se je vršila dne 1. novembra t. l. v Ljubljani, poročamo le toliko, kar se tiče našega naraščaja. Sprejet je bil obsežen in temeljito sestavljen tekmovalni red za člane in članice ter se bodo po njem vršile medzletne tekme, ki so določene za prihodnje leto. Medzletne tekme bodo v Vidovih dneh v Beogradu, vaje za te tekme so že določene in izidejo do 1. decembra. Naraščaj pri teh tekmah ne bo udeležen, zanj se sestavi poseben tekmovalni red s točnimi predpisi. Naraščajski tekmovalni red bo najbrže dovršen do prihodnje jeseni. Pokrajinskega zleta ali drugih večjih sokolskih zletov v letu 1925. ne bo, vršili se bodo le župni zlet. — Važen je sklep glede udeležbe jugoslovenskega Sokolstva v Pragi. Otvorivše Tyrševega doma v Pragi, ki bo prihodno spomlad, naj se naše Sokolstvo udeleži le po večji deputaciji, ki naj nastopi v Pragi na sokolski akademiji. Splošna udeležba članstva in naraščaja pa naj se pripravi za leto 1926. ko se vrši v Pragi VIII. vsesokolski zlet. S tem sklepom je torej za leto 1925. nameravani zlet jugoslovenskega naraščaja v Prago in na Češko sploh odgoden za eno leto. Ta sklep je jako umesten, zakaj jugoslovenski naraščaj bo gotovo imel večje koristi od zleta v Prago ob času vsesokolskega zleta nego leto poprej.

Sej je bil predložen tudi predlog, da se uvede v sokolskih društvih taborenje za naraščaj, kakor ga ima že sedaj Sokolsko društvo v Beogradu. Predlog je bil izročen saveznemu tehničnemu odboru, da izdelata za to načrta in da proglasi taborenje kot obvezno za vsa sokolska društva.

Vsem društvom se nalaga, da morajo gojiti štafetni tek članstva, da se izvežba za štafeto, ki je nameravana iz Ljubljane v kraj, kjer se bo vršilo kraljevo kronanje.

Sokolstvo prinese takrat kralju pozdrav potom štafete. Ker ni izključeno, da bo pri tej štafeti sodeloval tudi naraščaj, je prav, da se tudi naraščaj vadi v štafctnem teku.

Na seji so bile sprejete tudi proste vaje za moški in ženski naraščaj, ki naj se vadijo prihodnje leto. Oboje vaje so bile predvajane pred zborovalci in so bile s pohvalo sprejete, zlasti proste vaje za ženski naraščaj so lepe kombinacije, zato pa tudi precej težke.

Brat Viktor Heumer, namestnik staroste Sokol. društva I v Zagrebu in blagajnik zabreške Sokol. župe je v tekočem mesecu praznoval petdesetletnico svojega rojstva. Vnetemu sokolskemu delavcu želimo tudi mi še mnogo let vztrajnega sokolskega dela. Zdravo!

Sokolski grobovi. Dne 27. septembra je umrl v Karlovcu br. dr. Božo Vinković, ustanovitelj Sokola v Karlovcu in mnogoletni društveni starosta. Br. Vinković je bil eden najboljših in najzaslužnejših sokolskih delavcev na Hrvatskem. Tudi kot sokolski pisatelj je bil znan in je oskrbel prevod knjige: Bit sokolske misli, ki jo je izdal JSS. —

V Mariboru so dne 19. oktobra položili k večnemu počitku br. dr. Franja Rosina, ki je bil ustanovitelj dveh sokolskih društev, namreč v Novem mestu in v Mariboru. Br. dr. Rosina je bil dolgo vrsto let starosta Sokolskega društva v Mariboru, in sicer v predvojnem času, zato je moral pretrpeti mnogo preganjanja. l. 1914. je bil celo poslan v graške zapore, kar najbolj dokazuje, kakšnega mišljenja je bil pokojni br. Rosina. Toda ne samo v Sokolstvu se je udeleževal dr. Rosina, bil je delaven na gospodarskem, političnem in narodnem polju ter ima zlasti za napredek mesta Maribora velike zasluge.

Na Moravskem v svojem rojstnem kraju Třebiču je dne 15. oktobra nenadoma umrl namestnik načelnika ČOS br. Machal, ki je bil eden najboljših in najodličnejših sokolskih delavcev na Moravskem. Vzgojil je veliko število dobrih Sokolov, ki zavzemajo v češkem javnem življenju odlična mesta. Tudi mi Jugosloveni smo poznali br. Machala, ki se je udeležil sokolskih zletov v Ljubljani, l. 1922 pa je vodil češki naraščaj na vsesokolski zlet v Ljubljano. —

Vsem vrlim sokolskim delavcem časten spomin!

NOVE KNJIGE.

Laka atletika. Upute za škole i društva, obradjene sa osobitim obzirom na so-

kolska društva (sa 40 slika). Po rukopisu i predavanjima Ralph I. Hoke-a, akademskog učitelja gimnastike i športa priredio Alfred Ratišlav Pichler, učitelj telovežbe na kr. I. realnoj gimnaziji u Zagrebu. Cena 15 Din. — Brat Pichler je napisal jako lepo knjigo o vajah, ki jih prištevamo k lahki atletiki ali k prosti tekmi, kakor te vaje tudi imenujemo. V prvem delu razlaga moderno atletiko in zdravstveno vrednost teh vaj, dalje opisuje telovadišče in na prikladnejšo obleko, najzanimivejše pa je poglavje o vežbanju ali treniranju in o temeljnih tehničnih načelih. — V drugem delu obravnava hojo, razne načine tekanja, skoke, metanje krogle, diska, kopja in kladiiva. Pri vseh teh vajah navaja tudi predhodne vaje, ki so potrebne za pravilno navežbanje. Končno daje navodila tudi voditeljem in prednjakom, kako morajo postopati pri vežbanju, da bodo dosegli čim boljše uspehe. Na zadnjih štirih straneh pa se nahaja razlaga raznih strokovnih izrazov.

Knjiga je za članstvo pa tudi za sokolski naraščaj velike važnosti, ker bo marsikdo našel v njej dobre nauke, kako naj vežba lahkoatletične vaje. Škoda, da pisatelj ni opisal tudi metanja žoge z ročajem, ki se v sokolskih vrstah zlasti med članicami in naraščajem precej goji.

Pichlerjevo knjigo priporočamo vsem Sokolom in naraščaju. Dobi se tudi pri JSS v Ljubljani.

Dr. Ivan Lah: Miklavž prihaja. Trije prizori. Glasbene točke posebe, uglašbil F. J. Ljubljana 1924. Založila Učiteljska tiskarna. — To je tretji zvezek »Šolskega odra«, ki vsebuje tri jako zabavne prizore za Miklavževe večere. Tudi sokolskim društvom, ki prirejajo Miklavževe večere bodo te igrice dobro služile, ker doslej nismo imeli takih primernih prizorov, ki bi nudili poleg zabave gledalcem tudi pouk. Toplo priporočamo.

V založbi Učiteljske tiskarne so izšle še nastopne knjige, ki jih priporočamo sokolskemu naraščaju:

Pripovedne slovenske narodne pesmi. Izbral in priredil Pavel Flerc. Z risbami okrasil M. Gaspari. Cena 28 Din.

Narodne pripovedke iz Mežiške doline zbral Vinko Möderndorfer. Cena 28 Din.

Airiške narodne pripovedke prevedel Fr. Erjavec. Cena 28 Din. Sokolske naraščajske knjižnice naj si nabavijo vse navedene knjige.

Ples vešč.

Godba za klavir k rajalnim vajam Špicarjeve igre „Triglav“.

Predigra.

Andantino.

po *fz* *fp* *ffo* *po* *prz.* *morendo.*

I. del.

First system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and 3/4 time signature. The bass clef part begins with a forte dynamic marking *fz*. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Second system of musical notation. The bass clef part features a piano dynamic marking *ppp*. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Third system of musical notation. The bass clef part features a piano dynamic marking *po*. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Fourth system of musical notation. The bass clef part features a *sfz* dynamic marking. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Fifth system of musical notation. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Sixth system of musical notation. The system concludes with a double bar line and a repeat sign. The first ending is marked "1." and the second ending is marked "2. Konec." The bass clef part features a piano dynamic marking *po*.

Musical score system 1, consisting of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The upper staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff contains a bass line with chords. The dynamic marking *crescendo* is placed above the first measure, and *poco a poco* is placed above the second measure.

Musical score system 2, consisting of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The upper staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff contains a bass line with chords.

Musical score system 3, consisting of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The upper staff contains a melodic line with eighth notes and some notes beamed together. The lower staff contains a bass line with chords. The dynamic marking *ffo* is placed above the first measure.

Musical score system 4, consisting of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The upper staff contains a melodic line with eighth notes and some notes beamed together. The lower staff contains a bass line with chords. The dynamic marking *po* is placed above the fifth measure. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

Od znamenja ♯ do konca.

II. del.

Musical score system 5, consisting of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The time signature is 3/4. The upper staff contains a melodic line with eighth notes and some notes beamed together. The lower staff contains a bass line with chords. The dynamic marking *mfo* is placed above the first measure.

First system of musical notation, consisting of a treble and bass staff. The treble staff features a melodic line with eighth notes and slurs. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Second system of musical notation, continuing the piece. The treble staff has a melodic line with slurs and accents. The bass staff continues with a steady accompaniment.

Third system of musical notation. The treble staff has a melodic line with slurs and accents. The bass staff includes a dynamic marking *fo* (forte) and features a double bar line with repeat dots.

Fourth system of musical notation. The treble staff has a melodic line with slurs and accents. The bass staff includes a dynamic marking *po* (piano) and features a double bar line with repeat dots.

Fifth system of musical notation. The treble staff has a melodic line with slurs and accents, including a dynamic marking *piu f* (pianissimo forte). The bass staff includes a dynamic marking *fo* (forte) and features a double bar line with repeat dots.

Sixth system of musical notation. The treble staff has a melodic line with slurs and accents. The bass staff includes a double bar line with repeat dots.

First system of a musical score. The treble clef staff contains a melodic line with a *cresc.* marking, followed by a *fo* (forte) dynamic, and then a *dim.* (diminuendo) marking. The bass clef staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Second system of the musical score. The treble clef staff begins with a *p* (piano) dynamic and ends with a *mf* (mezzo-forte) dynamic. The bass clef staff continues the accompaniment.

Odples.

Third system of the musical score, starting with the section header "Odples.". The treble clef staff begins with a *mf* dynamic. The bass clef staff continues the accompaniment.

Fourth system of the musical score. The treble clef staff features a melodic line with a *cresc. poco a poco* (crescendo poco a poco) marking. The bass clef staff continues the accompaniment.

Fifth system of the musical score. The treble clef staff contains a melodic line with a long slur. The bass clef staff continues the accompaniment.

Sixth system of the musical score. The treble clef staff contains a melodic line. The bass clef staff continues the accompaniment with a *fo* dynamic marking.

Konec.

Pri ponavljanju godbe odpleša se ta izgubi v pianissimo akordih po par taktih, ko odpleše zadnja telovadkinja za kulise.

